

Op weg naar een natuurinclusieve samenleving

Jaarbericht 2024

Voorwoord

De Brabantse Milieufederatie (BMF) zet zich voor én met Brabanders in voor een natuurinclusieve samenleving.

In een natuurinclusieve samenleving houden we in alles wat we doen rekening met de natuur: bij het inrichten van onze steden, bij de energietransitie en bij het verbouwen van voedsel. Het is belangrijk om de natuur te versterken in plaats van verder te beschadigen, en om de kansen die samenwerken met de natuur biedt te benutten. Zo werken we aan een toekomstbestendig Brabant.

Bij de BMF zetten we ons in voor de verduurzaming van onze leefomgeving, bescherming van de natuur en het verbeteren van het milieu. Dat doen we door een actieve rol te nemen in verschillende grote maatschappelijke transities. Deze transities moeten leiden tot een natuurinclusieve samenleving en daarmee een leefbare wereld, voor de huidige generatie en generaties na ons.

Om dat te bereiken, zijn mensen nodig. Bij de BMF werken we met een team van bevlogen collega's én samen met heel veel toegewijde vrijwilligers die actief zijn bij lokale natuur- en milieuorganisaties. Iedere dag zijn we samen hard aan de slag om Brabant mooier en duurzamer te maken. Hoe we dat doen, lees je in dit jaarbericht.

Op weg naar een natuurinclusieve samenleving! Ga je met ons mee?

Femke Dingemans
directeur-bestuurder
Brabantse Milieufederatie

114 aangesloten organisaties

Groene vrijwilligers bij jou in de buurt!

Door heel Brabant zijn groene vrijwilligers van lokale natuur- en milieuorganisaties actief. Zij steken de handen uit de mouwen om in hun omgeving de natuur te beschermen, te versterken en uit te breiden. Bijvoorbeeld door buurtvoedselbossen aan te leggen, natuurgebieden te onderhouden of in gesprek te gaan met gemeentes of waterschappen over het belang van natuur en biodiversiteit.

Ook jij kan vandaag nog groene vrijwilliger worden!

Kijk voor meer informatie op
brabantsemilieufederatie.nl/lokaal

Agrarische en voedseltransitie

De toekomst van de agrarische sector staat flink in de belangstelling. Als BMF werken we aan de transitie naar een grondgebonden, natuurinclusieve en biologische landbouw, waar zowel de natuur als de boer beter van wordt. Dit doen we door samen te werken met duurzame boeren en biologische consumptie te stimuleren.

Duurzame productie én consumptie

We hebben ons in 2023 met het project Brabants Bodem ingezet voor het stimuleren van natuurinclusieve innovaties, bijvoorbeeld door een samenwerking op touw te zetten voor onderzoek naar natuurlijke plaagbestrijding.

Met blogs en artikelen inspireren we Brabanders om zelf biologisch te tuinieren en eten, zowel thuis als op het werk.

Netwerk Goed Boeren

Met het Netwerk Goed Boeren ondersteunen we het uitwisselen van kennis over natuurinclusief boeren met bedrijfsbezoeken en studiegroepen. Ook zetten we ons samen met het netwerk in voor

de positie van de duurzame boer in beleid, bijvoorbeeld bij de Provinciale Statenverkiezingen. Het Netwerk Goed Boeren bestaat in 2024 10 jaar. Ter ere van dit jubileum organiseren we een symposium over het verdienmodel van natuurinclusieve boeren.

Samen met boeren

Met de Brabantse Biodiversiteitsmonitor blijven we werken aan betere vergoedingen voor boeren met een duurzame bedrijfsvoering. Via 'Boer&Buur met Natuur' gaan we daarnaast met twee duurzame boerderijen werken aan een community en verdienmodel, door buurtgenoten te verbinden aan deze biologische bedrijven.

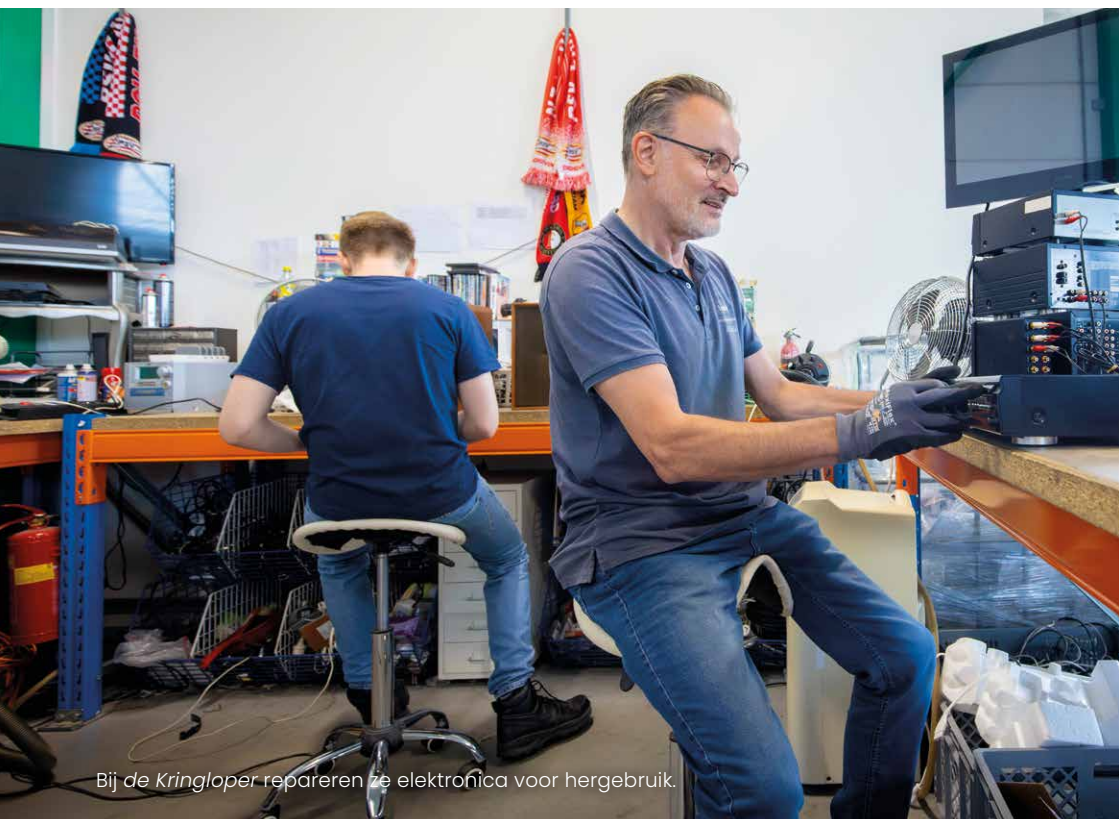
“We werken aan een transitie waar zowel de natuur als de boer beter van wordt.”

Bio Boer Bas met zijn varkens.

Circulaire transitie

Steeds meer Brabanders zetten zich in voor de transitie naar een circulaire economie. Dat is maar goed ook: voor de meeste mensen is het kopen en gebruiken van spullen de grootste bron van negatieve impact op het milieu. Samen werken we aan een toekomst waarin we spullen niet weggooien, maar delen, hergebruiken en repareren!

Bij de *Kringloper* repareren ze elektronica voor hergebruik.

Circulair leven

Om mensen op weg te helpen met meer circulair leven, schrijven we blogs met tips en organiseren we in 2023 een webinar over duurzaam kledinggebruik. Ook in 2024 brengen we een duurzame en circulaire levensstijl onder de aandacht. Met beeld en geluid maken we

Brabanders bewust van hun koopgedrag. Daarnaast blijven we in het Servicepunt Circulair duurzame ondernemers, burgerinitiatieven en producten uit Brabant delen. Op deze manier vind je gemakkelijk duurzame en circulaire meubels, cadeaus, kleding en nog veel meer. Met de Kringlogo-prijs zetten we duurzame uitblinkers in het zonnetje, zoals de winnaar van 2023: Ecodorp Boekel.

Circulaire ambachtscentra

We blijven ons ook inzetten voor de ontwikkeling van circulaire ambachtscentra. In een circulair ambachtscentrum werken partijen zoals de milieustraat en kringloopwinkel samen om te zorgen voor meer hergebruik van spullen. We inspireren lokale overheden met evenementen, informatie en een netwerk om op deze manier aan de slag te gaan met hergebruik en circulariteit.

“Voor de meeste mensen is het kopen en gebruiken van spullen de grootste bron van negatieve impact op het milieu.”

Energietransitie

Om klimaatverandering tegen te gaan, is het versnellen van de energietransitie van groot belang. We moeten daarbij niet vergeten oog te hebben voor de gevolgen van zonneparken en windparken op de omgeving. Door energieprojecten slim in te richten, zorgen we ervoor dat ook natuur en omwonenden erop vooruitgaan. Zo werken we samen aan een natuurinclusieve energietransitie.

Wandelen in een energietuin

In de natuurinclusieve energietransitie voegen energieprojecten meer toe dan alleen energieopwekking. Neem bijvoorbeeld een energietuin, waar je al wandelend geniet van het gekwetter van vogels en het groen. We blijven het belang van dit soort koppelkansen benadrukken, verkennen nieuwe ideeën en inspireren overheden, energiecoöperaties en projectontwikkelaars met mooie voorbeelden.

We doen het samen

Dat doen we niet alleen: we betrekken burgers en lokale natuur- en milieuorganisaties bij energieprojecten via het Servicepunt Energie. Ook verbinden we door ons tot Energieboswachters opgeleide burgerexperts aan

projectontwikkelaars om samen aan de slag te gaan met de natuurinclusieve energietransitie. Als partner in de Participatiecoalitie, een samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties, werken we samen voor energiebesparing, natuurinclusieve opwek en lokaal eigendom.

Natuurinclusieve energietransitie

Met de Masterclass Natuurinclusieve Energietransitie en de Nieuwsbrief Energie blijven we in 2024 professionals, ambtenaren en betrokken burgers informeren en inspireren over de natuurinclusieve energietransitie. Bij de Regionale Energie Strategieën (RES) vragen we aandacht voor de belangen van de natuur en koppelkansen met andere maatschappelijke opgaven.

*“Neem bijvoorbeeld een energietuin,
waar je al wandelend geniet van het
gekwetter van vogels en het groen. ”*

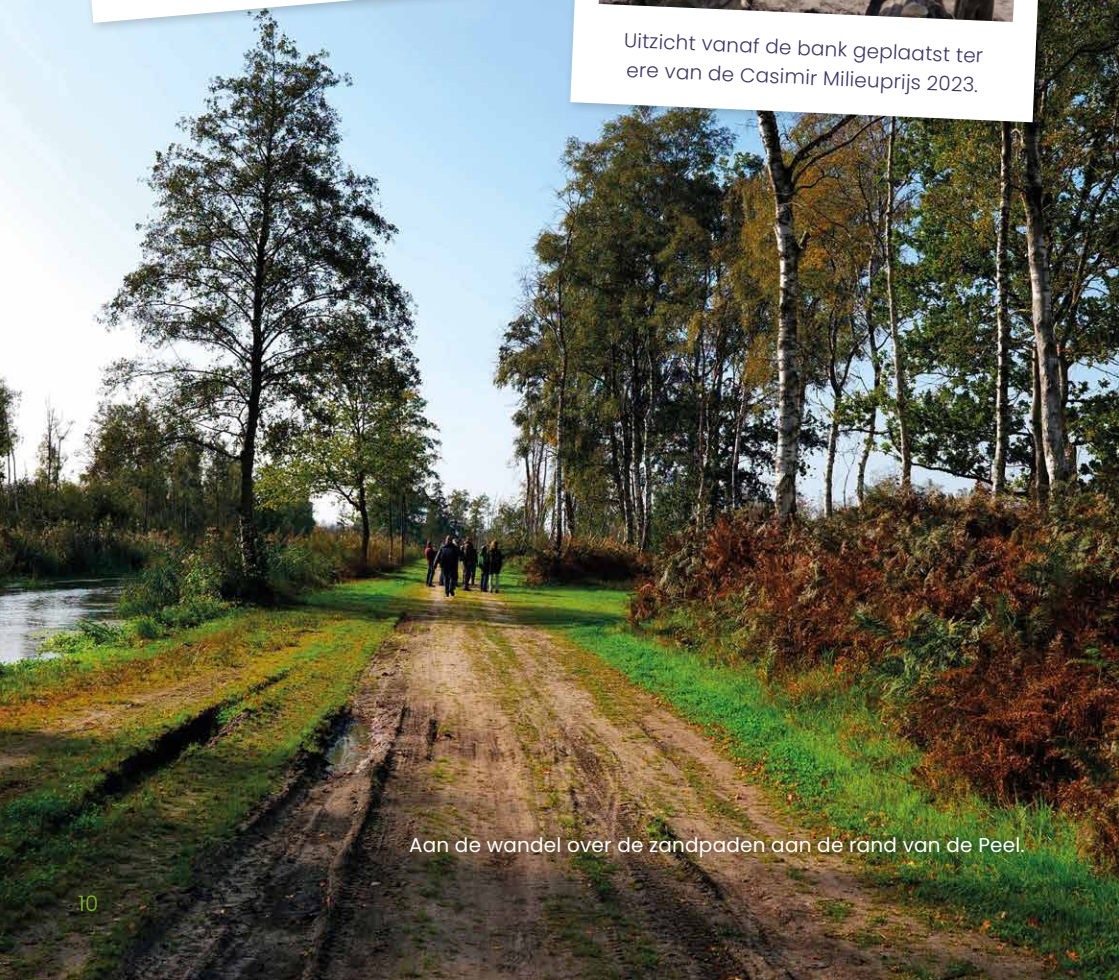
Het energielandschap van de toekomst? In de 'energietuin' Solarpark de Kwekerij combineren ze natuur en energieopwekking.

Hommel op klaproos.

Uitzicht vanaf de bank geplaatst ter ere van de Casimir Milieuprijs 2023.

Aan de wandel over de zandpaden aan de rand van de Peel.

Landschappelijke transitie

De Brabantse natuur is prachtig. Je kunt er genieten van mooie cultuurlandschappen, weidse heidevelden, oude en jonge bossen, kronkelende beken en indrukwekkende stuifzandgebieden. Met een beetje geluk kom je een ree of haas tegen of hoor je een geelgors zingen. Maar het gaat nog altijd niet goed met de Brabantse natuur. Daarom zetten we ons in voor natuurbehoud, -herstel, -versterking en -uitbreiding.

Natuur beschermen via beleid

Om de Brabantse natuur te beschermen, nemen we deel aan provinciale en lokale beleidsprocessen en ondersteunen we lokale natuur- en milieuorganisaties hierbij. Denk aan de gebiedsprocessen in de Peel en het Ulvenhoutse Bos, waar we ons inzetten voor de reductie van stikstof en natuurherstel.

Advies en trainingen

We ondersteunen lokale natuur- en milieuorganisaties ook door hen te adviseren bij juridische vraagstukken en met trainingen. Zo leidden we in 2023 'groenwachters' op om bomen te beschermen en geven we in 2024 een training over de Omgevingswet. Ook lanceren we het Informatiepunt Natuur & Landschap.

“Zo leidden we in 2023 ‘groenwachters’ op om bomen te beschermen”

Belang van de natuur

We laten zien hoe belangrijk de natuur is. Met onderzoeken en een excursie zetten we in 2023 de natuurwaarden van zandpaden op de kaart, we organiseerden de jaarlijkse BMF-lezing over 'faunabeheer zonder geweer' en regelden een lezing over de bij tijdens het Symposium Biodiversiteit en Leefgebieden. Ook in 2024 blijven we ons inzetten voor duurzaam herstel van de Brabantse natuur.

Water- en klimaattransitie

Natte winters en droge zomers: het is een voorproefje van wat ons te wachten staat bij verdere klimaatopwarming. Voor ons staan verdroging en klimaatadaptatie nog altijd vol op de agenda. Ook overheden zetten voorzichtige stappen. Wij blijven actief maatregelen stimuleren om verdere verdroging te voorkomen en de natuur te herstellen.

Inwoners aan Zet

In 2023 zijn we met IVN, VELT, Earthwatch en Waterschap De Dommel gestart met 'Inwoners aan zet'. Met dit project ondersteunen we inwoners en gemeenten in het gebied van waterschap De Dommel bij het beter vasthouden van water in de eigen buurt. Zo bereiden we ons voor op klimaatverandering en versterken we direct de biodiversiteit.

Aan de wandel

We zijn ook op pad geweest. Met een grote groep enthousiastelingen hebben we drie buurtvoedselbossen bezocht. Om de verdrogingsproblemen én -oplossingen te ervaren, zijn we daarnaast met Natuurmonumenten, lokale natuur- en milieuorganisaties

en geïnteresseerde Brabanders aan de wandel gegaan op de Brabantse Wal. In 2024 gaan we graag samen op bezoek in een ander gebied.

“Zo bereiden we ons voor op klimaatverandering en versterken we direct de biodiversiteit.”

Tenslotte blijven we betrokken bij de uitvoering van het grondwaterconvenant, zoals rondom het beregeningsbeleid. Ook blijven we alert op wateronttrekkingen die mogelijk negatieve effecten op natuur of de waterbalans in Brabant hebben.

Waterwandeling op de Brabantse Wal:
een mooi en kwetsbaar gebied.

Een insectenhotel gecombineerd
met nestkastjes.

Het vrij zeldzame vijfdelig kaasjeskruid
wordt graag bezocht door insecten.

Tijdens de waterwandeling vertelden
de gidsen over het gebied.

**We komen
ook op
plekken
zonder
postcode.**

Een mooi en duurzaam Nederland voor iedereen! Dat is waar de Natuur en Milieufederaties zich voor inzetten. Bijvoorbeeld met Plan Boom. Door 10 miljoen bomen in heel Nederland te planten, werken de Natuur en Milieufederaties samen met vrijwilligers en partners aan het verkleinen van de CO₂-uitstoot en maken we onze leefomgeving mooier, groener en gezonder.

De Natuur en Milieufederaties ontvangen een jaarlijkse bijdrage van de Postcode Loterij. Dankzij onze deelnemers kunnen wij naast de Natuur en Milieufederaties meer dan 175 andere organisaties ondersteunen. Samen met hen werken we aan een rechtvaardige, groene en gezonde wereld voor iedereen. Sinds de oprichting van de Postcode Loterij in 1989 hebben we al ruim € 7,3 miljard aan goede doelen kunnen schenken. **Samen voor een betere wereld: postcodeloterij.nl**

Dankzij u.

Colofon

Brabantse Milieufederatie
Heuvelring 92
5038 CL Tilburg

Fotografie

Erik van der Burgt
Leonie Franken
Jasmijn Geerse
Max Houwing
Sacha Loppies

Ontwerp en opmaak

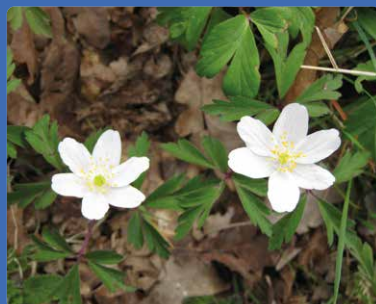
Laurens Uilenbroek

Samen voor een mooi en duurzaam Brabant

De BMF staat voor een schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een duurzame economie. Nu en straks.

Ons doel is het realiseren en versnellen van de overgang naar een duurzaam Brabant. Dat doen we als BMF samen met 114 aangesloten organisaties en andere partners. Zo werken we al meer dan 50 jaar samen aan meer impact in Brabant!

bmf@brabantsemilieufederatie.nl
www.brantsemilieufederatie.nl

Wij worden gesteund door:

Provincie Noord-Brabant

